روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

شنبه ۲ مهر ۱۴۰۱ ■ سال سی‌ام ■ شماره ۸۵۹۹

تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین

■حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
دو تن به خاطر من هلاک شدند: دوستی که اندازه نگاه نداشت و دشمنی که بغض ـ مرا ـ در دل کاشت.

■ اذان ظهر: ۱۱:۵۶ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۵۹
■ اذان مغرب: ۱۸:۱۷ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۵
■ اذان صبح فردا: ۴:۳۱ ■ طلوع آفتاب فردا: ۵:۵۴

■صاحب امتیاز: **مؤسسه همشهری**
■مدیرمسئول: **عبدا... گنجی**
■سردبیر: **دانیال معمار**

■ پذیرش آگهی: ■ تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشرگستر امروز نوین ■تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■چاپ: همشهری ■تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■همشهری: www.hamshahrionline.ir
■سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

بر و به کار خود ای واعظ این چه فریادست
مرا فتاد دل از ره، تو را چه افتادست؟
حافظ

عکس: همشهری/ آرمین صمیمی

زائرانِ همیشه

نگاه

مریم ساحلی
روزنامه‌نگار

خواهرخوانده دریا باشیم یا فرزند کویر فرقی نمی‌کند، چشم‌هامان همیشه به راه است. راهی که تا افق می‌رود و ما ساکن هر کجای این سرزمین که باشیم، انتهایش در خیال‌مان منقوش است؛ نقشی به روشنای خورشید. حکایت امروز و دیروز نیست، ما سالیان بسیار است که در هزارتوی تنهایی‌ها چشم می‌بندیم و در خیال‌مان راهی سرای شما می‌شویم و اذن ورود می‌طلبیم. ما آهسته‌آهسته قدم برمی‌داریم و بی‌خیال حسرت همه ماه‌ها و سال‌هایی که قسمت نبوده بیاییم زیارت، نگاه‌مان را به ضیافت ایوان طلا می‌بریم. هی کبوترهای سپید بال و پر می‌زنند پیش چشم‌هامان و هی نگاه‌مان می‌رود به آسمان و ابرها، به گنبدها و گلدسته‌ها. ما غروب‌هامان یک وقت‌هایی خیلی غروب می‌شود، آن‌قدر که گویا پاییز قد کشیده و سخت دربرمان گرفته است، آن وقت جان‌مان تشنه شنیدن آوای نقاره‌هاست. ما به وقت دلتنگی، همان دقایقی که سرگردان التیام هستیم، صحن‌ها را درمی‌نوردیم و چشم‌هامان با یاد تو به نم اشک می‌نشیند و دل‌هامان کنجی خلوت می‌خواهد برای نشستن و زانو در بغل گرفتن و گریستن. کسی نیست که نداند نفس کشیدن در هوای بارگاهت، حال غریبی دارد. ما از هر کجای این سرزمین آمده باشیم، سلول‌سلول تن‌مان زمزمه می‌کند یا «غریب‌الغربا»، ما خیلِ غریبانیم که در جهان واقع یا خیال پناه می‌آوریم به آینه‌زار کوی تو. ما با چشم‌های تر و شانه‌های خسته خویش تکثیر می‌شویم در دیوارهای آینه‌پوش و از یاد می‌بریم همه آن راهی را که پشت سر گذاشته‌ایم؛ اصلا انگار عمری در سایه‌سار آسمان حرم اَمن‌ات زیسته‌ایم. و اما امروز ما باز زائریم، چشم‌هامان را بسته‌ایم و جان‌مان پرکشیده است تا خراسان، تا آستان بارگاه روشن‌ات. ما ایستاده‌ایم و دست ادب بر سینه نهاده‌ایم: السلام علیک یا علی ابن موسی‌الرضا(ع).

پیاده‌راه سلامت در ۴گوشه جهان

مهتاب خسروشاهی

همه‌گیری کرونا، سبک زندگی مردم جهان را تغییر داد. در همین راستا، ۴کشور فرانسه، کلمبیا، ایتالیا و ایالات‌متحده قرار است پیاده‌روهای یکی از شهرهای مهم خود را برای استفاده بهینه مردم، ایمن‌سازی کنند. این کشورها، دلیل این تصمیم را قرنطینه طولانی‌مدت و افزایش استفاده از پیاده‌روها و فضاهای بدون خودرو در دوره همه‌گیری کرونا عنوان کرده‌اند. قرار است ابتکاراتی در ساختار پیاده‌روها ایجاد شود تا با افزایش امنیت فضاهای بدون خودرو، امکان عبور عابران با سلامت کامل فراهم شود.

■■■

پیش از همه‌گیری کرونا، تا سال ۲۰۱۸ میلادی تمام فضای اطراف رودخانه سن، به پیاده‌راه تبدیل شدند و در همان سال عنوان «شهر ۱۵دقیقه‌ای» توسط شهردار آن برای پاریس انتخاب شد. به این معنا که ساکنان شهر پاریس بتوانند ظرف ۱۵دقیقه تمام وظایف خود - از خرید تا رسیدن به مدرسه - را با پیاده‌روی یا دوچرخه‌سواری انجام دهند. کاتلین پدالکو، بنیانگذار طرح Live and Invest Oversease می‌گوید: «زیبایی پیاده‌روهای پاریس پس از همه‌گیری کرونا بیشتر مشخص شد؛ زیرا امکان حرکت و نفس کشیدن در آنها آسان بود.» او ادامه می‌دهد: «در طرح جدید و تا سال ۲۰۲۶ قرار است ۱۷۰هزار درخت در معابر پاریس کاشته شود. از سوی دیگر شهر برای المپیک ۲۰۲۴ میلادی درحال آماده‌سازی است که یکی از تحولات بزرگ، تبدیل شدن پل بین برج ایفل و تروکادرو بوده که قرار است به‌طور کامل به پیاده‌راه تبدیل شود.» او اضافه می‌کند: «درحال حاضر نیز مسیر دوچرخه‌سواری به ۳خط —به‌اندازه عبور خودروها - گسترش یافته است.»

■■■

اگرچه شهر «بوگوتا» و به‌طورکلی کشور کلمبیا، پیشینه‌ای درخشان درباره استفاده از دوچرخه داشته و این ورزش یکی از ورزش‌های ملی این کشور است، اما همه‌گیری کرونا و ضرورت کاهش بیشتر استفاده از خودرو، باعث گسترش این فرهنگ شد. این شهر، یکی از نخستین شهرهای جهان بود که در دوره همه‌گیری کرونا، مسیر دوچرخه‌سواری «پاپ‌آپ» را به مسیر دوچرخه‌سواری اضافه کرد. قرار است از این پس در روزهای یکشنبه و تعطیلات رسمی در برنامه‌ای به نام Ciclovia، تردد خودروها در مسیرهایی خاص ممنوع و هر هفته ۱٫۵میلیون دوچرخه‌سوار، عابرپیاده و دونده جذب این مسیرها شوند. همچنین در راستای بهینه‌سازی حمل‌ونقل و فضای شهری، اتوبوس‌های جدید SITP که با برق و گاز کار می‌کنند به سیستم حمل‌ونقل عمومی اضافه شوند. علاوه بر این، در سال ۲۰۲۰ میلادی، شهر کلودیا لوپز، ۸۴کیلومتر مسیر موقت دوچرخه‌سواری را به مسیر دوچرخه ۵۵۰کیلومتری سیکلوروتای این شهر اضافه کرد. به این ترتیب این شهر اکنون دارای گسترده‌ترین شبکه دوچرخه‌سواری در جهان است.

■■■

شهر «میلان» از سال ۲۰۲۰ میلادی، برنامه بلندپروازانه‌ای را برای گسترش مسیرهای دوچرخه‌سواری آغاز کرده است. نکته مهم مسیر ۳۵کیلومتری دوچرخه‌سواری در امتداد مسیر پرتردد خودروهاست. این تغییر، شهر را متحول کرده و باعث شده تا مراکز تفریحی زیادی نیز در این مسیر بازگشایی شوند. این شبکه در حال گسترش است و به آن سرویس اشتراک دوچرخه شهر با نام BikeMI نیز اضافه شده است. هم‌اکنون ۳۰۰ایستگاه در سراسر شهر میلان هست که دوچرخه‌های معمولی و الکترونیکی در آنها وجود دارد.

■■■

پس از همه‌گیری کرونا، شهر شمالی کالیفرنیا یعنی سانفرانسیسکو، مسیرهای پیاده‌روی با عنوان «خیابان‌های آهسته» را آغاز کرد. این مسیرها که شامل ۳۰خط یا راه بودند به عابران و دوچرخه‌سواران اجازه می‌دادند تا در کمال آرامش از این مسیرها برای انجام کارهای روزمره خود استفاده کنند. این کار باعث کاهش ۵۰درصدی میزان ترافیک شهری و افزایش ۱۷درصدی ترافیک عابران و ۶۵درصدی ترافیک دوچرخه‌سواران شد. اگرچه شرایط پس از پایان همه‌گیری کمی به وضعیت قبل بازگردانده شد، اما درحال حاضر طرح دائمی مسیر دوچرخه‌سواری - پیاده‌روی در ۴مسیر خیابان‌های «گلدن گیت»، «لیک»، «سانچز» و «شاتول» قرار است به‌زودی نهایی شود. طرح درختکاری نیز بخش دیگری از بهینه‌سازی فضای شهری به‌ویژه در مسیرهای اشاره شده است.

گرینویچ

سفر غوطه‌ور

اگرچه مرزها، راهی برای حفظ حریم و امنیت هستند؛ اما رؤیای همیشگی انسان، عبور از مرزها و تسهیل رسیدن به مقصد از زیباترین و امن‌ترین مسیر ممکن بوده و هست. ۲کشور دانمارک و آلمان با انجام پروژه‌ای مشترک، با ساخت طولانی‌ترین تونل غوطه‌ور جهان، این آرزو را به واقعیت تبدیل کرده‌اند. این تونل که تا عمق ۴۰متری، زیر دریای بالتیک فرو می‌رود، ۲کشور دانمارک و آلمان را به هم متصل می‌کند. با افتتاح این تونل در سال ۲۰۲۹میلادی، مسیر سفر بین آلمان و دانمارک، علاوه بر اینکه کوتاه می‌شود، مسافران از مسیر خاص و زیبایی نیز عبور خواهند کرد؛ یک مسیر رویایی. پروژه ساخت طولانی‌ترین تونل غوطه‌ور جهان، با بیش از یک دهه برنامه‌ریزی، ساخت‌وساز تونل «فِماربِلت» در سال ۲۰۲۰میلادی آغاز شده و در همین راستا، بَندر موقتی نیز در کشور دانمارک بنا شد. در این بندر قرار است کارخانه‌ای طراحی شده و ساخت ۸۹سازه بتنی عظیم تونل، آغاز شود. به‌گفته هنریک وینستنسن، مدیرعامل شرکت Femem، شرکت دولتی دانمارکی مسئول این پروژه: «نخستین خط تولید کارخانه ساخت قطعات پل، اواخر امسال یا اوایل سال بعد شروع به‌کار کرده و در سال ۲۰۲۴ میلادی، باید آماده غوطه‌ور شدن نخستین سازه‌های تونل باشیم.»

بوک مارک

برفک

دان دلیلو

حواس‌مون بیشتر از اینکه اطلاعات درست بدن، اطلاعات غلط می‌دن. تو آزمایشگاه اثبات شده. تو راجع به قضایایی که می‌گن هیچی اون چیزی نیست که به‌نظر می‌آد، نشنیدی؟ بیرون از ذهن ما نه گذشته‌ای هست و نه حال و نه آینده‌ای. تمام اون به‌اصطلاح قوانین حرکت یه کلاهبرداری بزرگن. حتی صدا هم می‌تونه ذهن‌رو گول بزنه. چون چیزی نمی‌شنوی دلیل نمی‌شه که صدایی وجود نداره حیوانات می‌شنون و من مطمئنم صداهایی وجود دارن که حتی حیوانات هم نمی‌شنون ولی تو هوا وجود دارن، به شکل موج. شاید هیچ‌وقت متوقف نشن.

دیالوگ

ابد و یک روز

سعید روستایی

+ داداش ابد و یک روز یعنی چی؟
- یعنی کل عمرتو توی زندونی، حبس ابد که بهت بخوره ممکنه عفو بخوره بهت بعد ده پونزده سال آزاد بشی، ولی ابد و یک روز که بهت بخوره، امکان نداره آزاد بشی؛ یه روز بعد مرگت آزادت می‌کنن.

باشگاه نویسندگان

شنبه

در انزوای غزل

فاطمه عباسی
روزنامه‌نگار

خیال خام پلنگ من به‌سوی ماه جهیدن بود
و ماه را ز بلندایش به روی خاک کشیدن بود
پلنگ من - دل مغرورم - پرید و پنجه به خالی زد
که عشق - ماه بلند من - ورای دست رسیدن بود
گل شکفته! خداحافظ اگرچه لحظه دیدارت
شروع وسوسه‌ای در من به نام دیدن و چیدن بود
من و تو آن دو خطیم آری موازیان به ناچاری
که هر دو باورمان ز آغاز به یکدگر نرسیدن بود

■■■

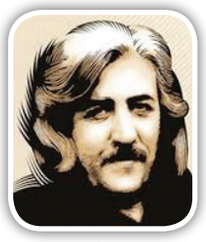

حسین منزوی‌زاده نخستین روز خزان بود و همه زندگی‌اش رنگی از پاییز داشت؛ مردی که او را یکی از قله‌های بنام غزل معاصر نام داده‌اند، در گیرودار زندگی روزمره و بالا و پایین‌های همیشگی‌اش، نبود؛ وریده بود و شیدا و هر شعرش خود گویای این شوریدگی بود. پدرش معلم روستاهای زنجان بود. خودش در رشته‌های ادبیات و علوم‌اجتماعی در دانشگاه تهران تحصیل کرد، اما نهایتا تحصیلاتش را ناتمام گذاشت. دلیل گرایشش به شعر را با طنز خودش اینگونه عنوان می‌کرد که در کودکی به دبستان‌هایی به نام فردوسی و صائب تبریزی می‌رفته است. نخستین دفتر شعرش را سال ۱۳۵۰ منتشر کرد که با همان مشهور شد. مدتی در رادیو و تلویزیون برنامه شعر داشت. ۱۷کتاب منتشر کرد. ترانه هم می‌گفت. مهم‌ترین دلیل محبوبیت و معروفیتش غزل‌هایی است که سرشار از تازگی‌های شاعرانه، فرمی و محتوایی هستند؛ «از زمزمه لبریزیم، از همهمه بیزاریم / نه طاقت خاموشی، نه تاب سخن داریم»، «سفر به خیر گل من که می‌روی با باد / از دیده می‌روی اما نمی‌روی از یاد» و...

■■■

شهرت منزوی را نباید با شخصیت و ویژگی خصوصی‌اش بیگانه دانست. گوشه‌گیر بود و به جز محافل ادبی تهران، که آن هم در دوران جوانی تا اواخر دهه ۵۰ در آنها حضور داشت، جای دیگری نرفت و کارهایش را یکی پس از دیگری ترک کرد یا آنکه مجبور به ترک آن می‌شد. مضمون بیشتر اشعار منزوی عشق است؛ عشقی که توأم با دردی عمیق است؛ طوری که گویی بر جان و کلامش ریشه دوانده است. منزوی شور و عشق درونی خود را به مسائل سیاسی و جغرافیایی پیرامونش، گره زده و این موجب شده طعم گسی بر اشعارش بنشیند.

■■■

بهروز رضوی، صداپیشه و یکی از دوستان نزدیک حسین منزوی درباره او می‌گوید: او اصرار داشت که حتی مضامین شاعران قدیمی را با نگاهی جدید و در قالبی نو مطرح کند. همواره طنز پنهان رندانه یا نجیبی هم در تمام اشعارش دیده می‌شود. همین تلاش‌هاست که هم آب و رنگ تازه‌ای به شعرهایش داده و هم انتخاب شاه‌بیت را در اشعار او بسیار سخت می‌کند. غیر از این، مفاهیم عامیانه را خیلی خوب در شعرش مطرح می‌کرد. برخلاف شاعرانی که وقتی می‌خواهند وارد این حوزه شوند، صرفا از افعال شکسته استفاده می‌کنند، حسین آن قدر با مردم در ارتباط بود و بازبانشان آشنایی داشت که حتی مفاهیم عامیانه، هم خوب مطرح می‌کرد و هم همان‌ها بین مردم خوب جا می‌افتاد. درست مثل این ترانه مشهور او: «میشه غصه ما رو یه لحظه تنها بذاره/ نمیشه این قافله ما رو تو خواب جا بذاره.»

■■■

سلطان غزل معاصر، منزوی‌تر از همیشه، آخرین کلمات شعرش را می‌سراید. پایتخت را ترک گفته و به دیار خود - زنجان - بازمی‌گردد. آخرین سیگارهایش را خاموش می‌کند. بیماری ریوی امان از منزوی بریده. ۱۶اردیبهشت از بهار سال ۸۳، این آخرین سکانس از زندگی شاعری بود که غزل امروز به انزوایش تکیه می‌کرد، اما مرگ هم پایانی بر انزوای منزوی نبود. جمله حک‌شده روی سنگ مزارش مصرع یکی از غزل‌هایش است: «نام من عشق است، آیا می‌شناسیدم؟»

جدول اعداد | ۴۳۰۸

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

ساده

	۴						۶	
۵	۷						۱	۸
۱			۸		۲			۹
		۴	۶	۷	۳	۱		
		۹	۲	۴	۵	۸		
۳			۹		۱			۷
۸	۵						۳	۶
	۹						۸	

متوسط

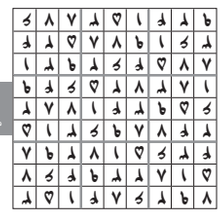

سخت

					۵			۸
						۳	۶	۵
	۹			۴				
			۳			۲		۹
	۶						۸	
۸		۹			۴			
				۲			۷	
۶	۴	۳						
۵			۱					

متوسط

						۱		۳
		۸				۴	۶	
	۳		۵		۷			
۲				۹				
	۵		۳		۱		۸	
				۲				۹
			۴		۲		۳	
	۶	۱				۵		
۹		۴						

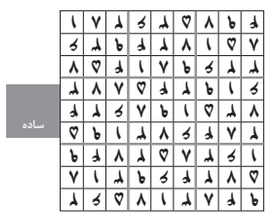

ساده

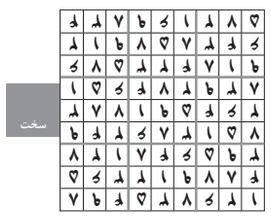

سخت

جدول ۸۵۹۹

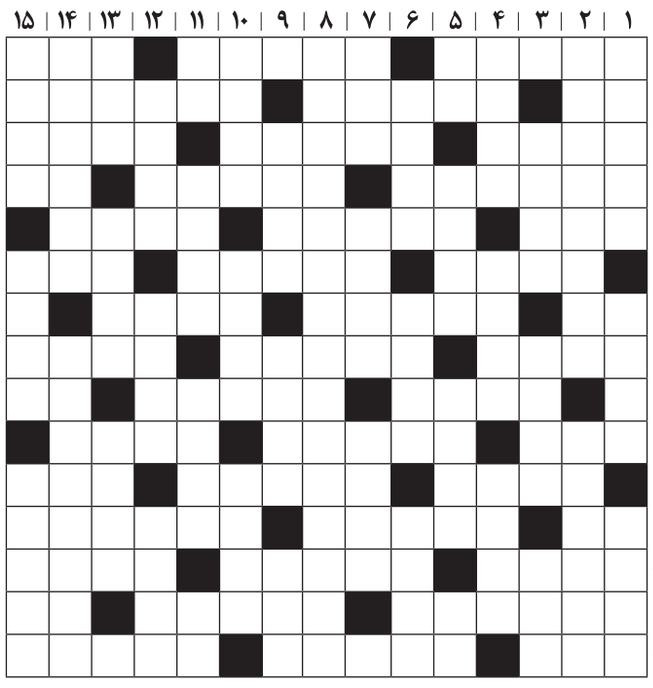

افقی:
۱- سزاوار- ساز استاد جلال ذوالفنون- راز نهفته
۲- نشانه صفت تفضیلی- طول- پدر نریمان در شاهنامه
۳- قسمتی از دست- پایین کوه- فیلمی ساخته استیون اسپیلبرگ
۴- از هفت‌قلم آرایش قدیم- تکیه‌دادن- درازگوش
۵- حیله و نیرنگ- فنی در کشتی- از دین برگشته
۶- عبادت‌کننده- از بازی‌های قدیمی دورهمی‌های خانوادگی- بی‌سواد
۷- مجازات شرعی- خبرگزاری کار ایران- آوازه‌خوان
۸- بسیار بخشنده- ماه چهارم سریانی- ورق آهن قلع‌اندودشده
۹- آواز بلند- مصونیت از خطر- دریا
۱۰- شهرستانی در آذربایجان شرقی- فاش‌شده- کلاه پادشاهی
۱۱- طلق نسوز- قوم مغول- تلمبه
۱۲- بوی رطوبت- همبستگی- روزنامه چاپ پاریس
۱۳- روزنه- از الف تا ی- از نقوش اسلیمی
۱۴- کاهش ابعاد جسم بر اثر کاهش دما- درختی جنگلی- نام ترکی
۱۵- دایه- مدفن امیر کبیر- گلوله تفنگ شکاری

■■■

عمودی:
۱- لبخند به لب دارد- از القاب حضرت فاطمه(س)- سمبل
۲- خجل و شرمسار- شبیه و نظیر
۳- برای اینکه- هوای گرفته- علم احکام
۴- اندازه و مقدار- نشانه اختصاری سازمان بهره‌وری انرژی ایران- دروغین
۵- فرورفته- ورزش برفی- گیاه- صدمه و آسیب
۶- سخنوران- ترمز کشتی- غایب نیست
۷- مکافات عمل- دانش ذاتی- فلز
۸- نمایشنامه‌ای نوشته مرحوم اکبر رادی
۹- مرطوب- نماز هنگام خسوف و کسوف- عمارت
۱۰- اعلان- قطره‌های ریز باران- زبانه آتش
۱۱- تکرار حرف دوازدهم- بینی- فریب- کافی
۱۲- نوعی طرح لباس زنانه- لاغر و نزار- پاک از تهمت
۱۳- عقیده- مانع میان دو چیز- رفتگر
۱۴- خدمتکار- دومین شهر بزرگ بریتانیا
۱۵- همراه با طلحه در جنگ جمل شرکت کرد و کشته شد- پدر مرده- آنچه اتفاق می‌افتد
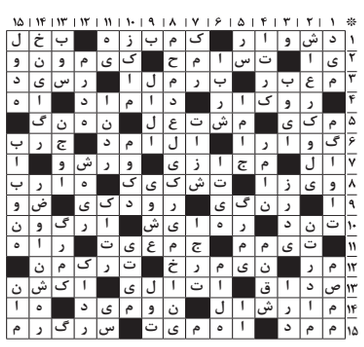
حل جدول شماره ۸۵۹۸